

16.01.2024
1278

8510

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla. 13/01/2024

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili

Geçtiğimiz günlerde ülkemizin güvenlik ve istikrarını korumak amacıyla Pençe-Kilit Harekâtı çerçevesinde Kuzey Irak'ta görev yapan askeri birliklerimize teröristlerce hain saldırılar gerçekleştirilmiştir. Birliklerimizi ve ülkemizi kahramanca savunan Mehmetçiklerimizden 12'si hain saldırıların ilkinde, 9'u ise son saldırıda şehit olmuştur. Bu vahim tablo, sürecin hem askeri hem de siyasi boyutlarının ele alınması ve bazı soruların cevabının bulunması zaruretinin ortaya koymuştur.

03.11.2022 tarihinde zamanın Milli Savunma Bakanı, halen TBMM'de Milli Savunma Komisyonu Başkanı olan Sayın Hulusi AKAR, beraberinde yine zamanın Genel Kurmay Başkanı olarak siz "Pençe-Kilit Operasyonu'nda mücadelenin kararlılıkla devam ettiğini" ifade ederek, "Mehmetçik tarafından 540'dan fazla sığınak, mağara temizlendi. Teröristlerin yerleştiği 1808 mayın, el yapımı patlayıcı imha edildi. Şu ana kadar 429 terörist etkisiz hâle getirildi. Pençe-Kilit Operasyon sahasının tamamı kontrol altına alınmak üzere, sona doğru yaklaştık." açıklamalarında bulunmuştunuz.

Pençe-Kilit Harekâtı çerçevesinde 2 yıla yakın bir süredir Kuzey Irak'ta bulunan askeri birliklerimizin muhtelif yerlerde kahramanca ve büyük bir fedakârlıkla halen görevlerine devam ettikleri bilinmektedir.

Soru 1: Bu süre içerisinde harekâtın taktik, stratejik ve siyasi hedefleri gerçekleşmiş midir? Bu hedeflere tam olarak ulaşmak için öngörülen süre ne kadardır? Son gelişmeler üzerine hedeflerde ve planlamalarda revizyon öngörülmekte midir?

Soru 2: Hakurk/Surtepe üs bölgesinin 3 ay kadar önce kurulduğu bilgisi doğru mudur? Bölgedeki geçici üslerin konteynır ve çadır kent şeklinde tanzim edildiği bilgisi doğru mudur? Çadırların olası ve benzer güvenlik zaaflarına yol açması muhtemel değil midir?

Soru 3: Bölgenin coğrafi ve iklim şartları da dikkate alındığında, bu üslerin ilkbahar yerine sonbaharda, yani kışa girerken kurulması uygun mudur? Görüş mesafesinin düştüğü yoğun kış döneminde de geçici üs bölgelerinin açık tutulmaya devam edilmesinin gerekçesi nedir? Buna hangi askeri makam karar vermiştir?

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili

Soru 4: Surtepe'nin kurulduğu yer, jeopolitik konum olarak doğru mudur? Bunun detay analizleri yapılmış mıdır? Böyle bir geçici üs kurulması hangi içtihadta yer almaktadır?

Soru 5: Pençe-Kilit harekatı bölgesinde görev alan personelin çoğunun Eğirdir'de sadece 3.5 aylık komando temel eğitimi almış askerler (sözleşmeli er) olduğu bilgisi doğru mudur? Bu doğru ise büyük bir risk anlamına gelmez mi? Bu personelin termal kameraları ve dronları kullanma yeteneği ve deneyimi var mıdır?

Soru 6: Kuzey Irak'taki askeri varlığımızın lojistik desteği ile ilgili sorun yaşanmış mıdır? Varsa bu sorunların giderilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Arazinin zor koşulları ve iklim şartlarının ağırlığı dikkate alındığında lojistikle ilgili yaşanabilecek aksaklıkların artması ihtimaline karşı ne gibi çalışmalar yapılmakta, ne gibi önlemler alınmaktadır?

Soru 7: 23 Aralık 2023 tarihinde yaşanan terörist saldırıların iki ayrı yerde olduğu, birinde yoğun sis diğesinde yoğun kar yağışı olduğu gelen haberlerin anlaşılmaktadır. Yoğun sisin olduğu bölgede saldırının gündüz vakti olduğu, yoğun kâr yağışının olduğu bölgede ise akşam saatlerinde gerçekleştiği değerlendirilmektedir. Çok zor ve çetin coğrafi koşullarda görev yapan birliklerimize, yoğun sis ve kar yağışı münasebetiyle teröristlerce yapılabilecek saldırılar öngörülmüş müdür? Öngörüldüyse hangi önlemler alınmıştır? Öngörülmediyse neden öngörülememiştir? 12 Ocak 2024 tarihinde, 2 ayrı noktaya ikiz terör saldırısı düzenlendiği bilgisi doğru mudur? İlk saldırının hemen ardından gerçekleşen bu saldırı neden öngörülememiştir? Öngörüldüyse hangi tedbirler alınmıştır? Bu tedbirlere rağmen bu saldırılar nasıl gerçekleşmiştir?

Soru 8: Bölgedeki üslere, yerel istihbarat desteği düzenli olarak sağlanmış mıdır? Özellikle son bir kaç ayda istihbarat akışında bir aksaklık olması muhtemel midir? Eğer böyle ise bunun nedeni nedir?

Soru 9: İlk saldırının öncesinde PKK'nın yayın organı Gerilla TV'de, PKK kaynaklarınca bu tür saldırıların gerçekleştirebileceği ile ilgili yayınlar yapıldığı bilgisi doğru mudur? Bu tür yayınlar uzmanlar tarafından dikkatlice ele alınarak değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmediyse, bu bir açık kaynak istihbarat zafiyeti değildir?

Soru 10: Yağışlı havanın, bulut ve sisin, İHA ve SİHA'ların görüş yeteneğini sınırlandırdığı bilinmektedir. Saldırı öncesinde bölgede görev yapan İHA'ların yada SİHA'ların gerekli bilgiyi önceden temin edemeyişlerinin, hava şartlarının zorluğu dışında başka nedenleri var mıdır?

Soru 11: Askeri birliklerimizin tamamında termal kameraların bulunduğu değerlendirilmektedir. Hava şartları ne kadar ağır olursa olsun bu kameraların çok uzak mesafeden dahi görüntü alabilme, insan ya da hayvan ayırımı yapabilme yeteneği vardır. Bu konuda herhangi bir zafiyet yaşanmış mıdır? Yaşandıysa sebepleri nelerdir? Termal kameraların ilk terörist saldırısı sızma girişimi öncesinde düşen yıldırım nedeni ile tahrip olduğu ya da teröristlerce tahrip edildiği bilgisi doğru mudur? Termal kameraların çalışıp çalışmadıkları denetlenmekte midir? Ne kadar süre ve aralıklarla denetlenmektedir? Çalışır durumda olduklarını onaylayan raporlar var mıdır? Kullanılan termal kameraların markası nedir? Görüş mesafesinin 10 km. kadar olduğu bilinen Aselsan'ın ürettiği Baykuş isimli yerli termal kamera sistemi bu üslerde kullanılmış mıdır? Kullanılmadıysa neden bu sistem tercih edilmemiştir?

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili

Soru 12: TSK envanterinde en kötü hava şartlarında 27 km. menzilden 360 derece açı ile çok iyi çözünürlükte görüntü aktarabilen radarların olduğu bilinmektedir. MİLSAR radarı takılı, ANKA ve AKSUNGUR İHA ve SİHA'larımız Pençe-Kilit Harekâtında kullanılmış mıdır, halen kullanılmakta mıdır? Kullanılmadı ise bunun gerekçesi nedir?

Soru 13: Şartlar ne kadar ağır olursa olsun termal kameraların sağlayacağı bilgiler, vereceği konum ve koordinatlar hayati öneme sahiptir. Bilgilerin otomatik olarak iletileceği komuta merkezinden gelecek talimatla, kaynak bölgenin atış altına alınması ve birliklerin korunabilmesi ana hedeftir. Bu yapılmış mıdır? Yapılmadıysa gerekçeleri nelerdir?

Soru 14: İHA'ların ve SİHA'ların istihbarat sağlayamadığı, termal kameralardan yeterince istifade edilemediği ve hava şartlarının giderek zorlaştığı bir dönemde ek güvenlik önlemleri alınmış mıdır? Alarm seviyesi yükseltilmiş midir? Bunlar yapılmadıysa gerekçeleri nelerdir?

Soru 15: Üslerin bulunduğu bölgeye ve çevresine işaret mayınları yerleştirilerek, ek koruma tedbirleri alınmış mıdır? Yanı sıra bölge güvenliğini sağlamak amacıyla sızma girişimi öncesinde ve esnasında aydınlatma fişekleri atılmış mıdır? Bunlar yapılmadıysa gerekçeleri nelerdir?

Soru 16: Bölgedeki iklim koşulları tüm açıklığı ile bilindiğine göre, görüş mesafesinin düştüğü bu tür durumlar için başkaca hangi elektronik veya fiziksel tespit sistemleri planlanmış ve devreye sokulmuştur? Planlanmadıysa gerekçesi nedir?

Soru 17: Üslerin bulunduğu alanların çok yüksek riskli bölgeler olduğu bilinmektedir. Muhtemel yaralıları için nasıl bir tahliye planı öngörülmüştür? Bu program çerçevesinde bölgede sağlık (sevk) zinciri kurulmuş mudur? Saldırıları neticesinde kayıplarımızın yanı sıra yaralılarımızın da olabileceği ihtimalinden hareketle, alınması gereken bu tedbirler çerçevesinde gerekli müdahaleler yapılmış mıdır? Gecikme yaşandı ise bunun gerekçesi nedir? Gecikmenin zaman olarak süresi ne kadardır?

Soru 18: Her iki terörist saldırıda yaralılarımıza ve şehitlerimize çatışmadan ne kadar zaman sonra ulaşılmıştır? Hastanelere transferler hangi koşullarda gerçekleşmiştir? Gecikme söz konusu oldu ise ilk müdahalelerin yapılamamış olması ve hipotermi, kayıpların ve yaralıların sayısını artırmış mıdır?

Soru 19: İlk saldırının ardından bakanlığınızca detaylı bir açıklama yapılmamakla birlikte, bölgedeki askeri üslerin görüntüleri basına düşmüştür. Bunlardan anlaşıldığı kadarıyla askerlerimiz çok çetin kış ve coğrafi şartlarda, çadırlarda kalmaktadır. Üslerde işaret ettiğimiz kaygıların yanı sıra böylesi bir ortamda kalan askerlerimizin çok ciddi risk ve tehditlere maruz kalacağı neden öngörülememiş ve plan değişikliği yapılarak birliklerimiz güvenli bölgelere nakledilmemiştir?

Soru 20: Terör örgütü PKK'nın Kuzey Suriye'deki uzantısının YPG/PYD olduğu aşikârdır. Bu yapılar, başta ABD olmak üzere pek çok Avrupa ülkesi tarafından da desteklenmesi ve NATO müttefikimiz olan ülkelerce destekleniyor olması kabul edilemez. Sayılarının 80 bin olduğu tahmin edilen YPG/PYD militanlarına, sayıları binleri bulan tırlarla silah ve mühimmat yardımı yapıldığı ve askeri eğitim verildiği de malumdur. Irak ve Suriye'nin kuzeyindeki terör unsurlarının oluşturduğu tehdidin boyutu her geçen gün artmakta, bununla birlikte Türkiye yalnızlaşmaktadır. Bu gelişmeler ışığında ülkemizin, diplomatik çalışmalarını gözden geçirmesi ve yeni politikalar oluşturması için Bakanlığınızın Dışişleri Bakanlığı ile birlikte bu hususa ilişkin öngörüler ve atılacak adımlar nelerdir?

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ

Balıkesir Milletvekili

Soru 21: Suriye'nin kuzeyinde konuşlanmış olan YPG/PYD terör unsurlarına başta ABD ve diğer batılı devletler tarafından verilen eğitim, mühimmat ve lojistik desteği dışında, özel güvenlik şirketleri tarafından da komando ve özel operasyon eğitimi verildiği öngörülmektedir. Zor hava ve coğrafi koşullarda teröristlerin gerçekleştirdiği sızma girişimlerinin böylesi profesyonel bir destekle gerçekleştiğini tahmin etmek mümkündür. Bu değerlendirmenin ışığında 23 Aralık 2023 tarihinde gerçekleşen baskında öldürülen teröristlerden halen kimliği tespit edilememiş olanlar var mıdır? Bunların bahse konu güvenlik şirketlerinin elemanları olduğu ve teröristlerin sızma operasyonlarını yönettiği konusundaki soru işaretlerini açıklığa kavuşturmak için ne gibi çalışmalar yapılacaktır? Kimliği tespit edilemeyen teröristlerin uydu bağlantılı kamera sistemleri bulunan kasklar taktığı ve kendilerine başka devletlerce uydu ve istihbarat desteği verildiği ihtimali göz önünde bulundurulduğunda, terörle mücadelede ne gibi ek önlemler almayı planlıyorsunuz?